

Innspill for å bedre forholdene for villreinen

Anne Kathrine Fossum

Kommunal- og samordningsdirektør, SFIN

Statsforvalteren i Innlandet

10.07.2023

Omlag 70 innspill

- Politisk sektor:** 5 kommuner og fylkeskommunen,
Rondane-Dovre nasjonalparkstyre og lokale partilag
- Næringslivet:** Landbruksorganisasjoner, Reiselivsbedrifter
- Grunneiere:** Statskog, fjellstyrer, rettighetshavere og almenninger/grunneierlag
- Frivillige organisasjoner:** Naturvernorganisasjoner, jeger- og fiskeforeninger, turlag, velforeninger
- Privatpersoner**

<https://www.statsforvalteren.no/nb/innlandet/miljo-og-klima/tiltaksplaner-for-villrein---hvordan-bedre-forholdene-for-villreinen-i-rondane/rondane-villreinomrade---innspill/>

Forståelse for at situasjonen for villreinen er krevende

MEN;

- Uenighet om hva som er årsaken til utfordringene (ferdsel, hyttebygging, gjengroing, rovdyr, beitedyr, global oppvarming)
- Det pekes på at utfordringene ikke er like store i alle områder
- *Min bruk er viktig!*
«I stedet for å legge enda flere restriksjoner på rekreasjon og turistnæring som på grunnlag av kunnskap utøves så skånsomt som mulig, foreslår jeg at (villrein)forvaltningen denne gangen vender blikket innover og bidrar med noen viktige tiltak selv»

Hvilke tiltak kreves for å komme fra rødt til gult nivå?

Stor variasjon i hvor sterke reguleringer som foreslås:

- *Vi tror det er mye som kan gjøres med informasjon og kunnskapstiltak.*
- *Nye omfattende tiltak i villreinområdene tillates ikke før området har kommet opp i minimum gul kategori*

Stor variasjon i *hvem* som bør gjennomføre tiltak:

- *Turistforeningens hytter må stenges*
- *Stenge alle hyttene på Ringebu fjellet og i Vuludalen som Sollia Fjellstyre og Ringebu Fjellstyre har*
- *Rovdyrbestanden i villreinområdet må reduseres*
- *Fjern alle rettigheter de som driver sau har på reinsfjellet*

Don't walk outside the
marked footpaths

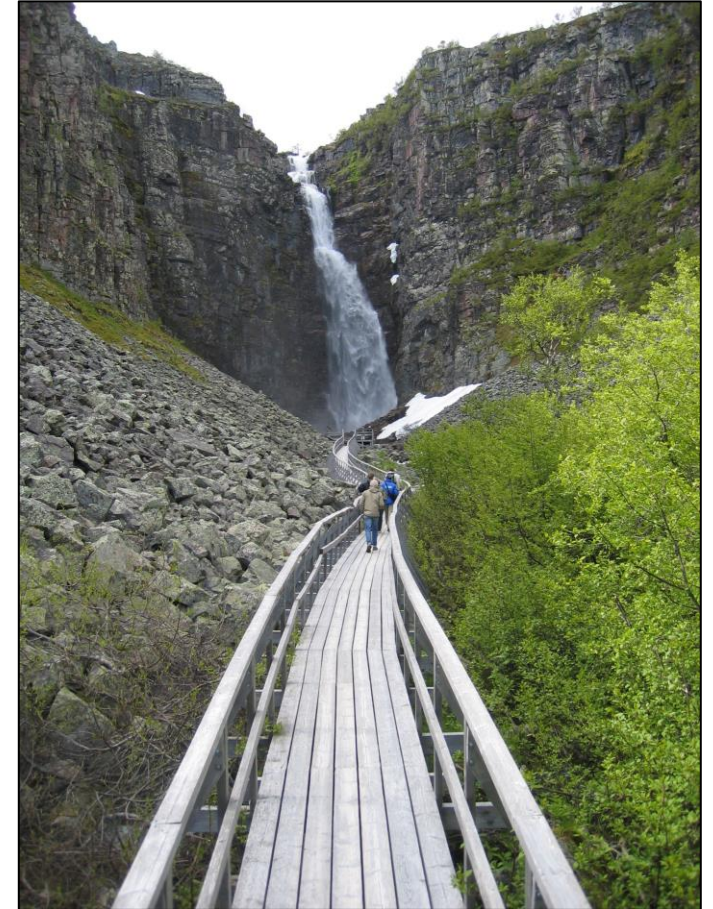

Don't shout

Adferdsregler,
Plitvička Jezera Nasjonalpark,
Kroatia

Mange foreslår tiltak for å begrense ferdselen

- Informasjon
- Fjerne infrastruktur: Stier, skiløyper og turisthytter
- Restriksjoner i den mest sårbare perioden på våren, fram til 15.juni. Utsette åpning av vinterstengte veger (unntak for næringsutøvere) og ikke ha åpne overnattingstilbud inne i området
- Stopp-/parkerings- og campingforbud langs veger
- Nattestenging av veger, dyrere bombilletter
- Bruke organiserte turer som kanaliseringstiltak
- Tilrettelegge mer i randsonene for å kanalisere ferdsel dit
- Begrense markedsføringen av området
- Om nødvendig; Ferdselsforbud

Fra Fulufjellet nasjonalpark i Sverige

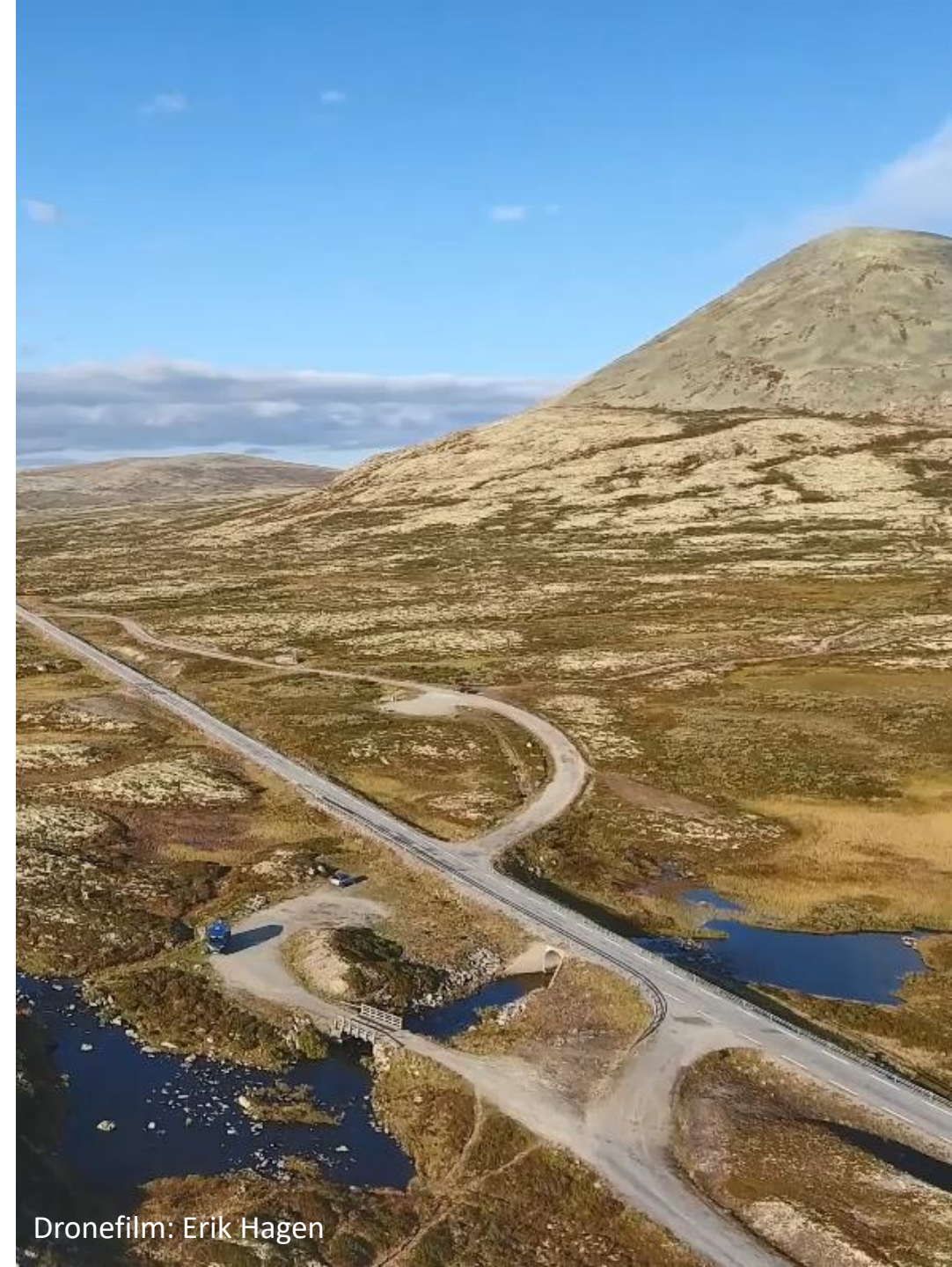
Hyttebygging

- **Stoppe**/begrense hyttebygginga i og nær villreinens leveområder
- Hyttebygging på Gudbrandsdalssida må begrenses
- Innløsning av ubebygde tomter
- Nye hyttefelt legges til sentrumsnære strøk

Områder flere er opptatt av

- Mysusæter-Spranget-Rondvassbu:
Busstransport-stenge vegen-flytte parkeringa på Spranget
- Grimsdalen:
 - Begrense stopp, parkering og overnatting
 - Begrense antall
- Fv. 27:
Begrense stopp, parkering og overnatting
Vinterstengning gjeninnføres (mot kompensasjon)
- Bringbu:
«Føre-var» - overvåking

Dronefilm: Erik Hagen

Helhetlig forvaltning

- *For å løse utfordringene, og lykkes med å friskmelde villreinen etter kvalitetsnormens målekriterier, er vi avhengig av at offentlige myndigheter sørger for en helhetlig arealforvaltning og besøksforvaltning, og utviser politisk vilje til å styre mot felles mål.*
- Forvaltningen er for fragmentert;
Det må etableres en overordnet ansvarlig «villreinmyndighet».
- Mer enhetlig praksis på tvers av kommunene:
Mer enhetlig kommunal saksbehandling for alle kommunene som har areal knyttet til et villreinområde, for Stor-Elvdal sin del Rondane Sør, Rondane Nord og Sølknletten. Dette gjelder hytter, skiløyper, motorferdsel, organisert turisme osv.

Dialog og samarbeid

Det er positiv vilje til dialog og samarbeid både om tiltaksplanen og forvaltning av villreinfjella generelt

MEN; Ulike utgangspunkt

Det er «viktig at det for hvert villreinområde arrangeres årlig møtepunkt mellom sektormyndigheter, brukerinteresser, forskning og frivillighet»

Spørsmål å ta med seg til gruppearbeidet

- Det er stor enighet om at det trengs tiltak for å begrense menneskelig aktivitet og bruk av villreinsens leveområder – men hvor sterke?
- Hvem sin bruk skal reduseres?
- Hva kan jeg og «min flokk» bidra med?

«Ingen av tiltakene som trengs for å forbedre forholdene for reinen vil være populære for folk som ikke tenker på reinens ve og vel, men skal vi få forbedring hos reinen så må upopulære tiltak tas»

